

**Тернопільська обласна військова адміністрація
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної
військової адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна
академія ім. Тараса Шевченка
Кафедра іноземних мов і методик їх навчання**

прокредитована
роботи

М.Б. Боднар

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИРОБНИЧА (ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА З ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

спеціальність **014.022 Середня освіта (Німецька мова та зарубіжна література)**

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Німецька, англійська/польська мови та зарубіжна література)**

спеціальність **014.022 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)**

освітньо-професійна програма **Середня освіта (Англійська, німецька/польська мови та зарубіжна література)**

Завадський Ю.Р. Робоча програма навчальної дисципліни «Виробнича (педагогічна) практика з польської мови»: [для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 014.022 Середня освіта (Німецька мова та зарубіжна література) за освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти «Середня освіта (Німецька, англійська/польська мови та зарубіжна література)», 014.022 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) за освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти «Середня освіта (Англійська, німецька/польська мови та зарубіжна література)» Кременець, 2024 р. 23 с.

Розробник:

Розробник: Завадський Ю. Р., к. філол. н., старший викладач кафедри іноземних мов та методики їх викладання Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов і методик їх навчання.

Протокол №1 від 1 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри

Кучер В.В.

1. Вступ

Навчальна дисципліна «Виробнича (педагогічна) практика з польської мови» є однією із професійно-орієнтованих вибіркових дисциплін циклу додаткової спеціалізації «Вчитель польської мови» для спеціальності 014.022 Німецька мова та зарубіжна література (освітньо-професійна програма «Середня освіта (Німецька, англійська/польська мови та зарубіжна література)»), яка викладається на II курсі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Вибіркова
Модулів – 2	Спеціальність: 014.022 Середня освіта (Німецька мова та зарубіжна література), 014.022 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)	Курс
		2-й
Семестр		
3-й		
Самостійна робота		
Змістових модулів – 4		120 год.
Загальна кількість годин – 120		
Тижневих годин для денної та заочної форми навчання: самостійної роботи студента – 120	Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Німецька, англійська/польська мови та зарубіжна література), Середня освіта (Англійська, німецька/польська мови та зарубіжна література)	Вид контролю: залік

3. Мета і завдання виробничої (педагогічної) практики з польської мови

Виробнича (педагогічна) практика з польської мови (далі Практика) проводиться у III семестрі в період теоретичного навчання (один день на тиждень) після вивчення або паралельно з вивченням теорії навчання та фахових методик.

Метою виробничої (педагогічної) практики з польської мови для студентів, які здобувають ступень вищої освіти «магістр», є розвиток в них вміння спостерігати навчальний процес у ЗЗСО, вироблення професійних умінь і навичок організації навчально-виховного процесу на уроці, формування особистісної готовності до роботи вчителем іноземної мови та умінь організовувати і проводити

навчальну роботу зі школярами, здійснювати аналіз результатів процесу навчання учнів, використовуючи власну іншомовну компетентність та знання основ педагогіки, психології, методики викладання іноземної мови та фахових дисциплін; планувати навчально-комунікативну діяльність учнів на уроці та в позаурочній роботі, реалізувати плани, творчо вирішувати педагогічні та методичні завдання у процесі навчання й виховання учнів, вносити до них методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату.

Основними завданнями Практики є:

- виховання особистісно-мотиваційної готовності магістрантів до роботи вчителя іноземних мов;
- формування вмінь і навичок спостерігати навчально-виховний процес та аналізувати його результати;
- вивчення практикантами змісту і системи планування навчальної роботи учителя іноземних мов;
- вироблення практичних професійних вмінь і навичок організації та здійснення навчально-виховної роботи з учнями;
- навчання магістрантів творчому застосуванню на практиці знань, отриманих при вивченні психолого-педагогічних та фахових дисциплін і методик;
- оволодіння магістрантами методами, прийомами та засобами проведення уроків, а також навичками керівництва пізнавальною діяльністю школярів відповідно до їх вікових та індивідуальних особливостей.

Курс Практики спрямований на формування в здобувачів наступних професійних компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність особи розв'язувати задачі дослідницького та інноваційного характеру у галузі загальної середньої освіти під час здійснення освітнього процесу, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, виявляти педагогічні проблеми і виробляти рішення щодо їх усунення. Набуття гнучкого способу мислення, який надає можливість розуміти проблеми й задачі та використовувати потрібну інформацію й методологію для їх обґрунтованого вирішення.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до самостійного вивчення нових методів і форм роботи та використання новітніх педагогічних технологій у практичній діяльності, підвищення професійної майстерності.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, володіння навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій у педагогічній діяльності.

ЗК4. Здатність до утвердження гуманістичних ідеалів, демократичних цінностей, мовного і культурного багатства України й інших країн; поцінування й повага до

кроскультурного соціуму; здатність працювати в міжнародному інформаційному контенті.

ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Включає комунікаційні навички, включно із здатністю спілкуватися у сфері професійної діяльності.

ЗК7. Здатність до використання іноземних мов у професійній діяльності. Використання іноземної мови в обсязі тематики, зумовленої професійними проблемами. Застосовувати в різних ситуаціях знання іноземної мови.

ЗК8. Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди, володіння навичками міжособистісної взаємодії при вирішенні професійних завдань.

ЗК9. Здатність до прокладання й реалізації власної траєкторії навчання протягом життя, самостійного оволодіння новими знаннями.

ЗК10. Здатність планувати та управляти часом. Здатність до моделювання змісту навчання, форм і методів навчання, взаємозв'язку з іншими дисциплінами і майбутньою професійною діяльністю фахівців.

ЗК11. Здатність до ефективного етичного спілкування із суб'єктами взаємодії та в колективі (групі). Дотримання етичних принципів, здатність цінувати різноманіття та мультикультурність учасників освітнього процесу, ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗК12. Здатність обмірковувати й оцінювати власну роботу. Розвиток сучасних пізнавальних навичок, пов'язаних з розвитком знань і творчістю

Фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність до аналізу, співставлення, порівняння педагогічних явищ, формування сучасного педагогічного мислення.

СК 2. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички застосування комунікативних технологій, ораторського мистецтва та риторичної комунікації для здійснення комунікації англійською мовою у професійній сфері.

СК 3. Здатність здійснювати ефективну організацію навчально-виховного процесу у закладі освіти, моделювання діяльності фахівця, цілеспрямовану діяльність із проектування педагогічного процесу та окремих його складових відповідно до цілей, задач освіти та розробки нормативної, організаційної і навчально-методичної документації.

СК 5. Здатність планувати та здійснювати власне наукове дослідження, присвячене суттєвій проблемі сучасної науки в галузі педагогіки, узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми державною та іноземною мовою.

СК 6. Здатність володіти методикою аналізу навчально-виховної діяльності у закладах освіти, проведення педагогічної діагностики та моніторингу якості освіти та розробляти методичні матеріали, що використовуються в освітньому процесі.

СК 8. Уміння застосовувати сучасні методики й освітні технології викладання іноземної мови та зарубіжної літератури (зокрема інформаційні) для забезпечення

якості навчально-виховного процесу в закладах освіти на підставі особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів.

СК10. Володіння іноземною мовою на рівні не нижче С1, дотримання сучасних мовних норм іноземної мови, опанування різних видів мовленнєвої діяльності, формування мотиваційного контексту для продуктивного вивчення іноземної мови, утвердження ролі іноземної мови як засобу міжкультурної комунікації, здатність адекватно використовувати мовленнєві одиниці, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної і міжособистісної комунікації, володіння різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних і соціокультурних контекстах.

СК11. Здатність визначати й реалізувати ефективні підходи (методи) у вивченні й викладанні іноземної мови, зарубіжної літератури на підставі вітчизняного й міжнародного досвіду, здатність до розроблення навчально-методичних матеріалів для проведення занять (зокрема в інтерактивному режимі), трансфер сучасних наукових досягнень у практику навчання іноземної мови та зарубіжної літератури.

СК12. Компетентність у ряді викладацьких стратегій і розуміння їхніх теоретичних та практичних основ, здатність створювати умови для переносу лінгвістичних знань і навчального досвіду у вивчення іноземної мови, здатність розвивати мовну увагу, виявляти подібності й відмінності в різних мовах, володіння методиками білінгвального та інтегрованого навчання мови і фахового змісту, основами дидактики багатомовності, методикою паралельного вивчення споріднених мов.

СК13. Здатність до критичного аналізу власної педагогічної діяльності, обмін досвідом професійної діяльності, уміння діагностувати й коригувати власну професійну діяльність, оцінювати педагогічний досвід у галузі викладання іноземної мови та зарубіжної літератури (вітчизняний, закордонний) з метою професійної саморегуляції та свідомого вибору шляхів вирішення проблем у навчально-виховному процесі.

СК15. Володіння засобами організації мовного матеріалу у зв'язний текст; здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, здатність аналізувати й інтерпретувати мовні процеси, зіставляти інформацію.

СК16. Володіння навичками публічного мовлення, аргументації, ведення дискусії і наукової полеміки; здатність творчо й критично осмислювати філологічну інформацію для вирішення теоретичних і практичних завдань у сфері професійної діяльності, вміння здійснювати науковий пошук (зокрема з допомогою цифрових технологій).

Програмні результати навчання.

Після завершення курсу магістрант повинен:

ПРН3. Визначати сутність процесів навчання й виховання в закладах освіти, їхні психолого-педагогічні основи в загальних поняттях і термінах, що є необхідним для успішної практичної діяльності.

ПРН6. Демонструвати знання методів формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення здобувачів в обсязі, необхідному для успішного вивчення фахових дисциплін.

ПРН7. Розробляти, планувати, організовувати власне теоретичне та експериментальне дослідження в професійній діяльності з метою вирішення актуальних проблем системи освіти за спеціальністю та спеціалізаціями.

ПРН8. Демонструвати вміння критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання при розв'язанні соціально-професійних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.

ПРН9. Організовувати навчальну діяльність здобувачів, керувати нею й оцінювати її результати з метою набуття практичних навичок майбутньої професійної діяльності.

ПРН10. Демонструвати детальні знання спеціально вибраної галузі (відповідно до обраної спеціальності та спеціалізації) шляхом говоріння, читання, вивчення та звітування про зміст важливих праць на обрану тематику.

ПРН11. Знати мовні та літературні норми, соціокультурну ситуацію розвитку англійської мови та зарубіжної літератури, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний і літературний дискурси сучасності.

ПРН12. Володіти методами науково-педагогічних досліджень, навичками проведення діагностичних вимірів з метою їх ефективного використання у вивченні особистостей учасників освітнього процесу з метою створення позитивного психологічного клімату.

ПРН13. Планувати, проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність на основі засвоєних знань, умінь і навиків із професійно-орієнтованих дисциплін.

ПРН14. Застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в закладах освіти.

ПРН15. Зрозуміло доносити власні висновки, знання та їхні обґрунтування до осіб, які навчаються, користуючись основними поняттями та термінами професійно-орієнтованих дисциплін з обраної спеціальності та спеціалізації.

ПРН16. Формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії з дотриманням етичних норм, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації.

ПРН17. Виявляти готовність приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів і прогнозування майбутніх наслідків на основі отриманих професійних знань.

ПРН18. Визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач.

ПРН19. Виявляти відповідальність за розвиток професійного знання і практичних навиків, здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної освітньо-професійної цілі, включаючи ситуації невизначеності вимог і умов.

ПРН 21. Організовувати та коректувати діяльність здобувачів в процесі та за результатами проходження виробничої практики.

4. Програма Практики

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Підготовка до проходження практики

- Тема 1. Участь у настановчій конференції.
Тема 2. Знайомство зі школою, класом, документацією.
Тема 3. Знайомство з внутрішнім розпорядком ЗЗСО.
Тема 4. Підбір методичної літератури.
Тема 5. Знайомство з оформленням і веденням класного журналу, щоденниками учнів.

Змістовий модуль 2. Навчальна робота

- Тема 6. Знайомство з календарним та поурочним плануванням.
Тема 7. Спостереження уроків вчителів-предметників.
Тема 8. Написання конспектів уроків.
Тема 9. Участь у методичних об'єднаннях вчителів по фаху.

Модуль 2

Змістовий модуль 3. Виховна робота

- Тема 10. Спостереження бесід вчителів з учнями, батьками на педагогічні теми.
Тема 11. Спостереження виховних годин, екскурсій вчителів.
Тема 12. Спостереження позакласних заходів вчителів.
Тема 13. Спостереження за класними та загальношкільними батьківськими зборами.
Тема 14. Спостереження за роботою педагогічної ради ЗЗСО.

Змістовий модуль 4. Підсумки Практики

- Тема 15. Обговорення та підведення підсумків практики.
Тема 16. Оформлення документації педагогічної практики.
Тема 17. Участь у підсумковій конференції.

6. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
Л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1.						
Змістовий модуль 1. Підготовка до проходження практики						
Тема 1. Участь у настановчій конференції.	6					6
Тема 2. Знайомство зі школою, класом, документацією.	8					8

Тема 3. Знайомство з внутрішнім розпорядком ЗЗСО.	6					6
Тема 4. Підбір методичної літератури.	8					8
Тема 5. Знайомство з оформленням і веденням класного журналу, щоденниками учнів.	6					6
Змістовий модуль 2. Навчальна робота						
Тема 6. Знайомство з календарним та поурочним плануванням.	6					6
Тема 7. Спостереження уроків вчителів-предметників.	14					14
Тема 8. Написання конспектів уроків.	12					12
Тема 9. Спостереження методичних об'єднань вчителів по фаху.	6					6
Разом за модулем 1	72					72
Модуль 2						
Змістовий модуль 3. Виховна робота						
Тема 10. Спостереження бесід вчителів з учнями, батьками на педагогічні теми.	6					6
Тема 11. Спостереження виховних годин, екскурсій вчителів.	6					6
Тема 12. Спостереження позакласних заходів вчителів.	6					6
Тема 13. Участь у класних та загальношкільних батьківських зборах вчителів.	6					6
Тема 14. Спостереження за роботою педагогічної ради ЗЗСО.	4					4
Змістовий модуль 4. Підсумки Практики						
Тема 15. Обговорення та підведення підсумків практики.	6					6
Тема 16. Оформлення документації педагогічної практики.	10					10
Тема 17. Участь у підсумковій конференції.	4					4
Разом за модулем 2	48					48
Усього годин	120					120

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Участь у настановчій конференції.	6
2.	Знайомство зі школою, класом, документацією.	8

3.	Знайомство з внутрішнім розпорядком ЗЗСО.	6
4.	Підбір методичної літератури.	8
5.	Знайомство з оформленням і веденням класного журналу, щоденниками учнів.	6
6.	Знайомство з календарним та поурочним плануванням.	6
7.	Спостереження уроків вчителів-предметників.	14
8.	Написання конспектів уроків.	12
9.	Спостереження методичних об'єднань вчителів по фаху.	6
10.	Спостереження бесід вчителів з учнями, батьками на педагогічні теми.	6
11.	Спостереження виховних годин, екскурсій вчителів.	6
12.	Спостереження позакласних заходів вчителів.	6
13.	Участь у класних та загальношкільних батьківських зборах вчителів.	6
14.	Спостереження за роботою педагогічної ради ЗЗСО.	4
15.	Обговорення та підведення підсумків практики.	6
16.	Оформлення документації педагогічної практики.	10
17.	Участь у підсумковій конференції.	4
	Усього	120

8. Зміст та організація діяльності студента-практиканта

Виробнича (педагогічна) практика з польської мови проводиться на II курсі у III семестрі протягом 10 тижнів (4 год. на тиждень) у базових ЗЗСО міста. Вона є одним із етапів підготовки майбутніх вчителів німецької мови освітньо-професійної програми підготовки магістра до самостійної навчально-виховної роботи в ЗЗСО.

Даний вид практики передбачає навчальну, позакласну та дослідницьку роботу магістрантів.

Під час Практики магістри проводять спостереження навчальної роботи, спостереження позакласної роботи, конструювання та організацію навчальної та позакласної, дослідницьку роботу.

Навчальна робота магістранта-практиканта включає такі види діяльності:

1. Ознайомлення із специфікою діяльності ЗЗСО даного типу.
2. Ознайомлення із вчителями та навчально-методичною базою для вивчення іноземної мови.
3. Спостереження та аналіз уроків польської мови у 5-11 класах ЗЗСО.
4. Спостереження та посильна участь у роботі методичного об'єднання вчителів польської мови, в семінарах студентів-практикантів, у заходах з практики.
5. Виготовлення дидактичних посібників, наочного матеріалу та інших видів робіт за дорученням вчителів ЗЗСО.
6. Опрацювання програмових тем з методики навчання іноземних мов.

Конструктивно-планувальна робота магістранта включає:

1. Складання планів-конспектів окремих уроків за темою на початковому або середньому ступенях навчання; визначення конкретних цілей, завдань та етапів кожного уроку; обирання ефективних прийомів для досягнення поставлених цілей на кожному етапі уроку.

2. Визначення типів вправ та послідовності їх виконання у відповідності до етапів оволодіння мовленнєвими навичками та вміннями, а також з урахування труднощів навчального матеріалу і рівнем підготовленості учнів.

3. Використання реальних та проектування навчальних мовленнєвих ситуацій, а також відповідного їм мовленнєвого матеріалу для сприйняття і засвоєння мовних явищ, що вивчаються, та їх творчого застосування в мовленнєвій діяльності.

Позаурочна робота включає такі види діяльності:

1. Ознайомлення з системою роботи вчителя, спрямованої на формування в учнів стійкого інтересу до предмету.

2. Опанування знань з питань підготовки та проведення позакласної роботи з польської мови: тижнів іноземної мови; бесід, конференцій, диспутів, вечорів, екскурсій; випуску стінгазети тощо.

3. Планування та проведення позаурочних заходів.

Дослідницька робота включає такі види діяльності:

1. Вивчення наукової та методичної літератури.

2. Ознайомлення з досвідом роботи вчителів польської мови, класних керівників.

3. Проведення елементів експериментального дослідження за дорученням викладачів.

Під час Практики магістрант здійснює таку діяльність:

1. Проходить медичний огляд і отримує допуск до педпрактики.

2. Бере участь у настановних зборах і організаційних заняттях у навчальному закладі та в ЗЗСО.

3. Оформлює щоденник спостережень та переписує схеми аналізу уроків та позакласних заходів.

4. Знайомиться зі школою та класами – базою Практики.

5. Отримує індивідуальні завдання від методиста та вчителя, пов'язані із шефською допомогою в ЗЗСО.

6. Відвідує та спостерігає уроки польської мови, що проводяться вчителями-практиками та одногрупниками (10 уроків);

7. Відвідує та бере участь у підготовці позакласних заходів польською мовою.

8. Готує звітні матеріали з Практики та здає звітну документацію керівникам педагогічної практики для перевірки та оцінювання.

Щоденне перебування магістранта у ЗЗСО – 4 годин.

9. Основні професійно-методичні вміння магістрантів-практикантів

Під час Практики магістрант, спираючись на зразки методичних матеріалів та використовуючи настанови методистів та вчителів, повинен оволодіти основами конструктивно-планувальних, комунікативно-навчаючих, організаційних та дослідницьких умінь у такому обсязі:

Конструктивно-планувальні вміння:

- складати плани-конспекти окремих уроків та серій уроків за темою на початковому або середньому ступенях навчання; визначати конкретні цілі, завдання та етапи кожного уроку; обирати ефективні прийоми досягнення поставлених цілей на кожному етапі уроку;
- визначити типи вправ та послідовності їх виконання у відповідності до етапів оволодіння мовленнєвими навичками та вміннями, а також з урахування труднощів навчального матеріалу і рівнем підготовленості учнів;
- використовувати реальні та проектувати навчальні мовленнєві ситуації, а також відповідний їм мовленнєвий матеріал для сприйняття і засвоєння мовних явищ, що вивчаються, та їх творчого застосування в мовленнєвій діяльності;

Комунікативно-навчаючі вміння:

- адаптувати свій іншомовний мовленнєвий досвід до рівня вимог програми та можливостей і загального розвитку учнів (застосовувати мовні опори, здійснювати перехід від однієї форми говоріння до іншої тощо);
- намічати об'єкти контролю мовленнєвої діяльності учнів з урахуванням вимоги відносно правильного мовлення учнів та визначити рівень сформованості мовленнєвих навичок і вмінь;
- помічати помилки учнів, усвідомлювати їх характер і використовувати мовленнєвий спосіб виправлення (перепитування, зорова, вербальна та схематична наочність, екстралінгвістичні засоби тощо).

Організаційні вміння:

- організувати виконання накресленого плану;
- забезпечувати мовленнєву діяльність учнів відповідно до плану уроку;
- раціонально поєднувати колективні (фронтальні, групові, парні) та індивідуальні форми роботи з урахуванням особливостей кожної з них та ступеню навчання;
- проводити навчальні ігри з урахуванням вікових особливостей учнів та ступеню навчання;
- цілеспрямовано використовувати традиційні наочні посібники та методично грамотно застосовувати аудитивні, візуальні та аудіо-візуальні технічні засоби навчання;
- здійснювати різноманітні прийоми активізації мовленнєвої та розумової діяльності учнів залежно від їх вікових особливостей.

Дослідницькі вміння:

- вивчати ставлення учнів до предмета і виявляти рівень сформованості мовленнєвих навичок та вмінь учнів за завданням викладача;
- здійснювати методичний аналіз мовного матеріалу з метою прогнозування можливих труднощів його засвоєння учнями та добору оптимальних шляхів попередження помилок;

- проводити спостереження та аналіз відвіданих уроків з опорою на схему або вузько цільове завдання;
- спостерігати, аналізувати та узагальнювати досвід учнів, студентів-практикантів, переносячи ефективні прийоми і форми у практику своєї роботи;
- вивчати методичну літературу і теоретично осмислювати навчальний процес у формі виступів на методичних семінарах, а також удосконалювати свою роботу, використовуючи описані в літературі нові форми, прийоми роботи.

Права та обов'язки магістранта-практиканта

1. Магістрант має право вносити пропозиції щодо вдосконалення навчально-виховного процесу, організації практики, брати участь у конференціях та нарадах.

2. Магістрант має право одержувати консультації вчителя і методиста з усіх питань проведення педагогічної практики.

3. Магістрант має право користуватися бібліотекою ЗЗСО, навчальними кабінетами, навчальними посібниками.

4. Магістрант проходить педагогічну практику у школах, визначених навчальним закладом, під керівництвом методиста.

5. Практикант проводить свою діяльність згідно з вимогами Статуту ЗЗСО, правилами внутрішнього розпорядку, виконує розпорядження адміністрації ЗЗСО, вчителя у погодженні з керівником практики (методистом) від навчального закладу.

6. Упродовж Практики магістрант працює в ЗЗСО не менше 4-х годин на тиждень.

7. Практикант своєчасно і якісно веде документацію Практики, передбачену робочою програмою.

8. Магістрант, який не виконав програму Практики без поважних причин і отримав незадовільну оцінку, може бути відрахованим із навчального закладу.

9. Магістранту, який не виконав програму Практики з поважних причин, може бути визначено додатковий термін проходження даного виду практики, але у вільний від навчання час.

10. Організація та керівництво Практикою

Відповідальність за організацію, проведення і контроль Практики покладається на керівників навчального закладу. Навчально-методичне керівництво і виконання програм Практики забезпечує кафедра викладачів іноземних мов.

Загальну організацію Практики та контроль за її проведенням здійснює завідувач педагогічної практики навчального закладу.

До керівництва Практикою залучаються досвідчені викладачі, методисти.

На етапі попередньої роботи керівники Практики виконують такі види діяльності.

1. Завідувач педагогічної практики:

- визначає ЗЗСО для проведення Практики і пропонує їх затвердити як базові обласному відділу освіти;

- завчасно укладає договори з базами Практики та її проведення за

відповідною формою;

- організує обмін досвідом проведення Практики між методистами;
- домовляється з лікувальними установами про проходження магістрантами медичного огляду.
- здійснює поділ студентів академічної групи на підгрупи;
- передбачає в розкладі день педагогічної практики для магістрантів даного курсу.

2. Завідувачі кафедрями:

- розробляють методичні рекомендації щодо проведення Практики;
- розглядають і подають в навчальну частину відомості про готовність магістрантів до Практики;
- визначають викладачів кафедри для керівництва підгрупами практикантів (методистів).

3. Методисти Практики:

- разом із керівництвом ЗЗСО здійснюють попередній вибір класів у ЗЗСО, вчителів іноземної мови, вирішують інші організаційні питання;
- перевіряють наявність медичного огляду у магістрантів закріпленої підгрупи;
- доводять до відома магістрантів розклад Практики, місце її проходження та організаційні вимоги.

На початковому етапі керівники педагогічної практики проводять такі види діяльності:

1. Завідувач педагогічної практики:

- в перший день Практики разом із заввідділом організує інструктивні збори методистів і магістрантів-практикантів щодо змісту та організації даного виду практики;
- організує проведення інструктажу з техніки безпеки та безпеки життєдіяльності магістрантів та учнів в ЗЗСО під час Практики;
- доводить до відома методистів графік навчального процесу та шляхи виконання академнавантаження у зв'язку із шкільними канікулами.

2. Методист Практики:

- бере участь в інструктивних зборах;
- у перший день Практики проводить організаційне заняття з підгрупою, призначає старосту підгрупи, доводить до відома магістрантів їх функціональні обов'язки план та графік Практики;
- у другий день Практики знайомить магістрантів із ЗЗСО – базою Практики, організує зустріч із адміністрацією ЗЗСО та вчителями іноземної мови;
- здає у навчальну частину план-графік Практики.

На основному етапі керівники педагогічної практики виконують такі види діяльності:

1. Завідувач педагогічною практикою, завідувач кафедри:

- відвідують ЗЗСО, проводять бесіди з керівниками ЗЗСО, вчителями, знайомлять з документацією, яку ведуть магістранти, відвідують уроки та позакласні заходи і беруть участь у їх аналізі;

- проводять бесіди із методистами Практики про її стан, вживають заходи щодо його удосконалення.

2. Методисти педагогічної практики:

- організовують спостереження та аналіз уроків та позакласних заходів з іноземної мови;

- вчать магістрантів аналізувати урок, робити певні висновки, фіксувати це у щоденниках;

- систематично перевіряють ведення магістрантами документації Практики;

- дають конкретні завдання щодо шефської допомоги ЗЗСО та виготовлення дидактичних посібників, папки-скарбнички;

- допомагають магістрантам у підготовці доповіді (виступ) на методичний семінар, тощо;

- в разі потреби проводять показові уроки чи їх фрагменти;

- систематично (щотижня) проводять відповідні записи у журналах Практики;

- визначають конкретний об'єм роботи з магістрантами на час шкільних канікул.

На підсумковому етапі керівники Практики виконують такі види діяльності:

1. Завідувач педагогічною практикою, завідувач кафедри:

- організовують виставку-конкурс на кращу документацію Практики, дидактичний посібник, наочний матеріал;

- вивчають та аналізують звіти методистів та документацію магістрантів, на основі чого складають звіт про результати Практики;

- перевіряють журнали Практики;

- здійснюють оплату годин педпрактики вчителям шкіл;

- беруть участь у організації виставки-конкурсу;

- обговорюють і затверджують результати Практики.

2. Методисти:

- перевіряють документацію, яку ведуть магістранти-практиканти, та оцінюють її;

- передають ЗЗСО дидактичні матеріали.

11. Планування уроків, організація та проведення їх аналізу

Планування уроків.

Успішність планування уроків зумовлена такими факторами:

- знанням цілей навчання та програмних вимог до мовленнєвих навичок і вмінь учнів у кожному класі;

- знанням змісту навчально-методичного комплексу;

- знанням умов навчання: вікових особливостей учнів, специфіки конкретного класу;

- знанням основних методичних вимог до сучасного уроку іноземної мови;

- врахуванням дидактичних і методичних принципів навчання.

Відповідно до програми навчання іноземної мови передбачає комплексне досягнення практичної, виховної, загальноосвітньої та розвиваючої цілей

Практична мета передбачає навчання учнів говоріння, аудіювання (усне мовлення), письма, читання (писемне мовлення) іноземною мовою в межах тематики та мовного матеріалу, визначених програмою.

Загальноосвітня мета сприяє розширенню загального та філологічного кругозору учнів.

Розвиваюча мета спрямована на розвиток інтелектуальної, пізнавальної діяльності учнів, їх мовних здібностей.

Виховна мета забезпечує моральне, естетичне, трудове виховання учнів засобами іноземної мови.

Виходячи із загальних кінцевих цілей навчання, вчитель визначає конкретні цілі уроку: практичну, загальноосвітню, розвиваючу, виховну. Формулюючи практичну мету, вчитель визначає, чого конкретно він буде навчати учнів на цьому уроці. Доцільно починати формулювання практичної мети словами "вчити..." або "навчити...". Наприклад: вчити учнів вживати ГС ... на рівні однієї фрази; вчити учнів вживати нові ЛО ... на рівні понад фразової єдності; вчити учнів розуміти незнайомі слова на основі контексту; вчити учнів розповідати про ... в обсязі 7-8 фраз на основі мовленнєвої ситуації з опорою на логіко-синтаксичну схему; вчити учнів обмінюватися репліками на рівні діалогічної єдності "твердження-твердження" на основі мовленнєвої ситуації; вчити учнів одержувати основну інформацію з прочитаного/прослуханого тексту.

Якщо подається новий мовний матеріал, то формулювання практичної мети може бути таким: ознайомити учнів із функцією, формою, особливостями вживання ГС ... та вчити правильно використовувати її на рівні фрази; ознайомити зі значенням, формою, особливостями вживання ЛО ... та вчити правильно їх використовувати в знайомих ГС на рівні фрази; ознайомити з правилом читання літери ... і вчити правильно читати слова згідно з правилом.

Плануючи досягнення розвиваючої, виховної, загальноосвітньої цілей, вчитель повинен чітко визначити відповідний потенціал навчального матеріалу уроку і своїх дій на ньому. Наприклад:

- розвивати кмітливість учнів (учитель на уроці використовуватиме безперекладні способи семантизації або ребуси, кросворди тощо);

- розвивати інтелектуальну гнучкість учнів (вчитель проводитиме вправу на трансформацію діалога-зразка на основі змінних ситуацій);

- виховувати гарній смак (навчаючи учнів правильно вживати прикметники, вчитель планує проведення вправи на основі ситуації добору одягу, який створює гармонійні за кольором ансамблі, тощо).

Формулювання загальноосвітньої мети можна починати словами: "розширювати уявлення" або "формувати уявлення...". Наприклад:

- розширювати уявлення учнів про традиції ... (учні на уроці будуть читати текст, де є відповідна додаткова інформація, обговорення якої планується

вчителем);

- формувати уявлення учнів про національний костюм (вчитель планує подачу або тренування ЛО за темою "Одяг" на основі предметів національного костюма, про який учні ще не мають уявлення).

Починається планування складанням тематичного плану. Він дозволяє вчителю бачити в цілому цикл уроків за темою, роль і місце кожного уроку в ньому і завдяки цьому добирати найбільш ефективні методи, прийоми та засоби для вирішення проміжних завдань на шляху досягнення кінцевих цілей в оволодінні учнями конкретними комунікативними навичками та вміннями в рамках відповідної теми. Для складання тематичного плану необхідно:

- визначити характер та обсяг мовного і мовленнєвого матеріалу кожного уроку, передбачених авторами підручника;

- вивчити відповідні методичні рекомендації та сформулювати цілі кожного уроку з урахуванням етапів роботи над навчальним матеріалом і вимог програми;

- визначити необхідні для досягнення мети методи та прийоми навчання;

- спланувати домашнє завдання;

- забезпечити необхідне оснащення уроку як технічними, так і традиційними засобами навчання;

- врахувати специфіку роботи в даному класі (рівень підготовки учнів, їх пізнавальну активність, уміння виконувати певні види вправ, інтерес, до предмета, відношення до вчителя тощо).

12. Схема аналізу уроку

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО УРОК.

1. Дата, прізвище ім'я по батькові вчителя, школа, клас, кількість учнів.

2. Готовність класу до уроку: гігієнічний стан приміщення, ТЗН, наявність підручників, зошитів, необхідних засобів унаочнення.

II. ЗМІСТ І СТРУКТУРА УРОКУ.

1. Тема уроку, місце уроку в системі уроків з даної теми.

2. Обґрунтованість і правильність постановки практичної мети, навчальних, виховних і розвиваючих завдань уроку.

3. Доцільність добору мовного матеріалу та його дозування, співвідношення мовної діяльності вчителя і учнів на уроці (з урахуванням його навчального завдання).

4. Етапи уроку. Їх логічна послідовність, методична обґрунтованість та часова характеристика.

5. Зміст і обсяг домашнього завдання, його доцільність.

III. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ.

1. Реалізація свідомо-практичного підходу до навчання, співвідношення навчальних дій по усвідомленню мовного матеріалу, тренувальних вправ з мовлення.

2. Забезпечення комунікативного підходу до введення мовного матеріалу, ступінь комунікативності навчальних і контрольних вправ.

3. Засоби створення ситуативної основи мовлення (застосування унаочнення, ТЗН).

4. Прийоми забезпечення активності учнів, інтенсивності їх навчальних дій, динамічність уроку (різноманітність режимів та прийомів роботи, темп), його емоційність; засоби здійснення індивідуального підходу до учнів з різним рівнем підготовки; прийоми корекції мовних навичок учнів.

5. Шляхи досягнення розвиваючого завдання.

6. Спосіб орієнтації на виконання домашнього завдання.

7. Підведення підсумків уроку.

IV. ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ НА УРОЦІ.

1. Підготовленість вчителя до уроку.

2. Знання мовного матеріалу і володіння методикою його навчання.

3. Нормативність мовлення, його чіткість, виразність, емоційність .

4. Дотримання оптимального співвідношення між мовленням вчителя і учнів.

5. Педагогічна майстерність: уміння організувати учнів до роботи, зацікавити їх, енергійність, доброзичливість, такт, артистичність.

V. ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ НА УРОЦІ.

1. Рівень підготовки учнів відповідно до вимог програми та готовність до даного уроку.

2. Ступінь засвоєння матеріалу уроку, активність, уважність, рівень розвитку мислення, пам'яті, спостережливості, уяви.

3. Дотримання режиму мовлення іноземною мовою.

4. Розвиненість навичок самостійної роботи.

5. Дисципліна учнів на уроці.

VI. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ПРО УРОК.

1. Коротка характеристика результатів уроку в зв'язку з метою і завданням, які поставив вчитель.

2. Рівень засвоєння знань, формування в учнів навичок та вмій.

3. Врахування вчителем рівня розвитку, освіченості і вихованості колективу учнів.

4. Стиль спілкування вчителя і учнів, підтримання позитивної мотивації на всіх етапах уроку, створення обстановки психологічного комфорту.

VII. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ УРОКУ.

1. Удосконалення дидактичного характеру (звернути увагу на структуру уроку, методи, прийоми та засоби навчання).

2. Удосконалення психологічного характеру (прагнення до забезпечення розвиваючої ролі уроку, до здійснення індивідуального і диференційованого підходу: спираючись на рівень розвитку сприймання, осмислення, запам'ятовування, відтворення, закріплення, перенос, актуалізацію).

3. Удосконалення методичного характеру (специфіка методів, прийомів та засобів навчання, видів роботи).

4. Рекомендації з питань самоосвіти вчителя, пропозиції поділитися своїм досвідом або познайомитися з досвідом роботи інших вчителів.

13. Звітна документація з Виробничої (педагогічної) практики з англійської мови

По закінченню Практики магістранти здають керівнику Практики таку **звітну документацію**:

1. Щоденник педпрактики.
2. 4 розгорнутих плани-конспекти уроків польської мови в надрукованому вигляді з наочним наповненням.
3. 1 розгорнутий план-конспект (сценарій) позакласного заходу з польської мови.
4. 1 розгорнутий план-конспект (сценарій) виховного заходу.

14. Критерії оцінювання:

10 – план-конспект виконаний грамотно у мовному відношенні, оформлений у відповідності до вимог і включає всі необхідні компоненти; враховує вимоги до поурочного планування щодо формулювання цілей уроку, визначення методичної структури і змісту уроку з урахуванням етапу навчання. Виконане студентом завдання є комунікативно орієнтованим, відповідає вимогам поетапного формування навичок і вмінь та враховує вікові особливості учнів;

9-7 – план-конспект виконаний грамотно у мовному відношенні, включає всі необхідні компоненти, проте його оформлення має незначні недоліки; конспект в основному виконаний методично грамотно, проте є незначні недоліки у дотриманні зазначених вимог. Виконане студентом завдання є комунікативно орієнтованим, однак має незначні порушення логіки поетапного формування навичок і вмінь, врахування вікових особливостей учнів;

6-4 – план-конспект має значні недоліки як у мовному відношенні, так і в його оформленні, включає не всі необхідні компоненти. Виконане студентом завдання не є комунікативно орієнтованим, має серйозні порушення логіки поетапного формування навичок і вмінь та врахування вікових особливостей учнів;

3-1 – план-конспект не відповідає вимогам до його оформлення, містить велику кількість мовних помилок, не має усіх необхідних компонентів. Виконане студентом завдання не є комунікативно орієнтованим, не відповідає вимогам поетапного формування навичок і вмінь та не враховує вікових особливостей учнів.

15. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	

60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16. Контроль навчально-педагогічної діяльності магістранта-практиканта

Під час проходження Практики освітньо-професійної програми підготовки магістра перевіряється та оцінюється розвиток у магістрантів-практикантів вміння спостерігати навчальний процес у ЗЗСО та здійснювати аналіз результатів процесу навчання учнів, використовуючи власну іншомовну компетенцію та знання основ педагогіки, психології, методики викладання іноземної мови та фахових дисциплін; планувати навчально-комунікативну діяльність учнів на уроці та в позаурочній роботі, реалізувати плани, творчо вирішувати педагогічні та методичні завдання у процесі навчання і виховання учнів, вносити до них методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату.

Рівень теоретичної методичної підготовки магістрантів визначається вмінням творчо використовувати знання при вирішенні конкретних методичних завдань.

Форма контролю: обговорення та аналіз уроку, позакласного заходу, плану-конспекту уроку, плану-конспекту (сценарію) позакласного заходу.

Методи навчання:

Частково пошукові методи; використання мультимедійних технологій; демонстрація, презентація, методичний аналіз; метод конструктивістського навчання; організація самостійного пошуку матеріалу; робота з науковою літературою; SOS-метод; метод спостереження та аналізу занять; інтерактивні методи (бесіда, батл-дискусія, проблемні ситуації, круглий стіл, дебати, проект, диспут, тренінг тощо); використання освітнього навчального сердовища «Moodle».

17. Зразки оформлення документації, що ведуть студенти-практиканти

ЩОДЕННИК

Виробничої (педагогічної) практики з англійської мови
студента 21-Нм групи

гуманітарно-технологічного факультету
спеціальності 014.02 Середня освіта
(Німецька мова та зарубіжна література)

ПБ

Завдання Практики
Права і обов'язки магістранта-практиканта
Схема аналізу уроку англійської мови

1 сторінка:

Школа, клас

—
Директор ЗЗСО

Заступник директора з навчально-виховної роботи

Заступник директора з виховної роботи

Учитель англійської мови

2 сторінка:

Розклад уроків англійської мови в день педагогічної практики

3 сторінка:

Розклад дзвінків у ЗЗСО

4 сторінка

Список учнів закріпленого класу

5 сторінка

Графік проведення уроків і виховного заходу

ЩОДЕННИК СПОСТЕРЕЖЕНЬ

№ з/п	Дата	Клас	Тема уроку чи виховної години	Хід уроку, аналіз спостережень Висновки і пропозиції
-------	------	------	-------------------------------	---

18. Методичне забезпечення

Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (перелік електронного забезпечення наочних посібників, ТНЗ, таблиць, плакатів, тощо):

- електронний варіант методичних рекомендацій та завдання для самостійної та індивідуальної роботи магістрантів-практикантів з курсу Методика викладання іноземної мови.

19. Рекомендована література

Базова література:

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія : підручник. Київ : Вища ЗЗСО, 1998. 560 с.
2. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : навчально-методичний посібник для студентів ВНЗ. Київ : Кондор, 2008. 271 с.
3. Бутенко Н. Ю. Комунікативна майстерність вчителя : навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2005. 336 с.
4. Бутенко, Н. Ю. Педагогічна практика: підготовка та реалізація : навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2005. 184 с.
5. Вітвицька, С. С. Основи педагогіки вищої школи : підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів ВНЗ. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2011.
6. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи : навчальний посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ : Освіта, 2005. 396с.
7. Вишневський О. І. Методика навчання іноземних мов : навчальний посібник. Київ : Знання, 2011. 465 с.
8. Галагузов В. М., Євтух М. Б. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні. Київ : Освіта, 1995. 241 с.
9. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Київ : Світ, 2004. 147 с.
10. Євчук О., Доценко І. Бліц-контроль на уроках англійської мови. 4 клас. Тернопіль : Підручники і посібники, 2010. 64 с.
11. Коротяєв Б.І., Гришин Є.О., Устинко О.А. Педагогіка вищої школи. Київ : Освіта, 1990.
12. Марушкевич А.А. Педагогіка вищої школи. Київ : Логос, 2006. 215 с.
13. Мисечко О.Є. Методика навчання англійської мови у середній школі : навчальний посібник-практикум для студентів. Житомир : Полісся, 2002. 256 с.
14. Morska L. I. Theory and practice of English teaching Methodology. Тернопіль : Астон, 2003. 248 с.
15. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник для студентів ВНЗ. Київ : Ленвіт, 2002.
16. Ніколаєва С. Ю. Методика навчання іноземних мов і культур : теорія і практика : підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
17. Панова Л.С., Андрійко І.Ф. та ін. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник для студ. ВНЗ. Київ : Академія, 2010. 328с.
18. Педагогічна майстерність : підручник / За ред. І .А.Зязюна. Київ : Вища школа, 1997.
19. Подоляк Л.Г., Юрченко В.Г. Психологія вищої школи : навчальний посібник для магістрантів і аспірантів. Київ : Дивосвіт, 2006. 236 с.
20. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник для студентів ВНЗ. Київ : Кондор, 2011.
21. Jeremy Harmer. How to Teach English. Second edition. Longman : Pearson Education Limited, 2007. 288 p.

Допоміжна література:

1. Воробйова І. Міжпредметні зв'язки у контексті поглиблення соціокультурного компонента навчання іноземних мов. *Іноземні мови в навчальних закладах*. 2008. Вип. 1(29). С. 36.

Інформаційні ресурси

1. Сучасний урок іноземної мови в умовах НУШ : <https://krncprpp.in.ua/novyny/suchasnyj-urok-inozemnoyi-movy-v-umovah-novoyi-ukrayinskoji-shkoly/>

2. Вебінар для вчителів іноземних мов у 33CO : https://www.youtube.com/watch?v=1-82gloiaaE&ab_channel=%D0%A0%D0%9E%D0%86%D0%9F%D0%9F%D0%9E

3. Методика STEM та CLIL на уроках англійської мови : https://www.youtube.com/watch?v=RDX3Z57TrkQ&ab_channel=%D0%A6%D0%9F%D0%A0%D0%9F%D0%9F%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%9A%D0%B8%D1%94%D0%B2%D0%B0